

ZPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ RADY GALERIÍ ČESKÉ REPUBLIKY ZA ROK 2003

“Úlohou RG je reprezentovat sbírkotvorné galerie (muzea) umění s cílem napomáhat jejich rozvoji jako speciální části českého muzejnictví a v duchu platných právních úprav a předpisů podporovat a koordinovat základní směry jejich činnosti: péči, ochranu, prezentaci a rozšiřování jejich uměleckých sbírek jako jedinečné součásti národního movitého kulturního dědictví České republiky.”

(Statut RG ČR)

V roce 2003 Rada galerií ČR realizovala řadu úspěšných projektů – dvojnásobnou prezentaci v rámci Regiontours 2003 – vedle tradičního stánku RG to byl i interaktivní program “Barevné proměny” zaměřený na význam barvy v umění – , webové stránky v angličtině, seminář “Metodika ochrany a ošetřování sbírkových předmětů na papíře a z papíru v muzeích a galeriích”, který se konal v říjnu v kongresovém centru na zámku v Litomyšli a Rada vydala sborník zde uvedených přednášek, a seminář Problematika falz uměleckých děl, uskutečněný v listopadu 2004 v Národní galerii v Praze.

Většina odborných činností Rady v průběhu roku se konala na základě samostatných aktivit komory ředitelů a komory odborných pracovníků. Na podzimním jednání senátu v Praze byli přijati dva noví individuální členové RG ČR – PhDr. Miloslava Guerra, absolventka Masarykovy univerzity v Brně (obor tradiční lidové umění) nyní ředitelka Lobkowitz Collections, o.p.s. a PhDr. Ivan Žlůva, historik umění z Třebíče, dlouholetý kastelán zámku v Telči, kurátor OGV v Jihlavě, učitel dějin umění na střední soukromé grafické škole v Jihlavě, nyní v důchodu.

GRÉMIUM

V červnu 2003 se na své druhé schůzce sešlo grémium RG ČR (poradní orgán Rady ustavený stanovami RG ČR z roku 2001), v němž jsou vedle členů komory ředitelů delegováni zástupci profesních, vědeckých a školských pracovišť oboru, zástupci státní správy a samosprávy. Grémium tentokrát zasedalo v budově Uměleckoprůmyslového muzea Moravské galerie v Brně dne 17.6. 2003.

Jednání grémia se zúčastnili: Doc.PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D., *Katedra dějin umění FF PU, Filozofická fakulta Palackého univerzity, Olomouc*; Ing. Kamila Hrabáková, *vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu Krajského úřadu Jihočeského kraje*; Ing. Mojmír Chromý, *Město Benešov*; Mgr.Olga Kalčíková, *radní pro kulturu a památkovou péči Plzeňského kraje*; PhDr. Jan Kříž, *předseda české sekce AICA*; Ing. Jan Letocha, *člen rady pro kulturu Jihomoravského kraje*; Mgr. Pavel Landra, *Město Kutná Hora*; PaedDr. Martina Matějková, *zástupce hejtmána pro oblast kultury Kraje Vysočina*; Jiří Rokl, *člen rady pro kulturu a památkovou péči Královéhradeckého kraje*, Mgr. Jiří Severin, *člen rady pro kulturu Zlínského kraje*; Ing. Zbyněk Šorm, *člen rady pro kulturu a památkovou péči Středočeského kraje*; PhDr. Katka Tlachová, *předsedkyně Českého výboru ICOM*; Ing.Jaroslav Zámečník, CSc., *radní resortu kultury, tělovýchovy a cestovního ruchu Libereckého kraje*; ředitelé galerií - Mgr. Josef Fantura, *GVU Hodonín*; Mgr. Marcel Fišer, *Galerie Klatovy/Klenová*; PhDr. Ivo Frolec, *SM Uherské Hradiště*; PhDr. Jiří Hyliš, *OGV Jihlava*; PhDr. Josef Chalupa; *HG Nové Město na Moravě*; Mgr. Jan Kapusta, *GVU Náchod*; PhDr. Věra Laštovková, *OG Liberec*; Mgr. Miroslav Lepší, *GU Karlovy Vary*; PhDr. Ivan Neumann, *ČMVU Praha*; Mgr. Hana Nováková, *GVU Havlíčkův Brod*; PhDr. Jana Potužáková, *ZČG Plzeň*; Mgr. Aleš Rezler, *GFJ Kutná Hora*; PhDr. Tomáš Rybička, *GMU Hradec Králové*; PhDr. Hana Řeháková, *VČG*

Pardubice; PhDr. Ludvík Ševeček, *KG VU Zlín*; PhDr. Jan Štíbr, *SČGVU Litoměřice*; PhDr. Kateřina Tlachová, *MG Brno*; Ing. Miroslav Tajč, *náměstek generálního ředitele NG v Praze*; PhDr. Jiří Vaněk, *MM Brna*; PhDr. Jiří Vykoukal, *GVU Cheb*; PhDr. Pavel Zatloukal, *MU Olomouc*; Ak.mal. Václav Zoubek, *RG Rakovník* a hosté – PhDr. Dagmar Jelínková; PhDr. Jan Sekera; PhDr. Jaromír Zemina.

Program jednání byl převážně věnován problematice vztahu muzea umění (galerie) a výstavních sálů (kunsthalle). V úvodu vystoupili Dr. Jaromír Zemina (dlouholetý kurátor sbírky NG a znalec umění), který konstatoval základní úkoly obou typů institucí a rozdíly mezi jejich posláním, a Dr. Jan Sekera (bývalý ředitel ČMVU Praha), který se věnoval genezi pojmu galerie v průběhu staletí (viz příloha č. 1).

V diskusi k této problematice zazněla řada odkazů na legislativní problémy – např. s převody sbírkových předmětů mezi státními a krajskými institucemi, na zatím stále špatně fungující vícezdrojové financování v kultuře i problémy okolo standardizace práce, která je předmětem novelizace zákona 122/2000 Sb.

Závěr Grémia byl věnován péči o papírové sbírkové předměty, výsledkům průzkumu současného stavu, který provedla v roce 2002 komora odborných pracovníků, a připravovanému semináři v Litomyšli. Zájemcům byl zpřístupněn i nově zrekonstruovaný depozitář fotografie Moravské galerie.

PŘEDSEDNICTVO

Předsednictvo jednalo v roce 2003 ve složení - *předseda*: Mgr. Hana Nováková; *místopředseda*: PhDr. Jiří Vykoukal; *členové za komoru ředitelů*: PhDr. Věra Laštovková, PhDr. Ivan Neumann, PhDr. Ludvík Ševeček; *členové za komoru odborných pracovníků*: PhDr. Dagmar Jelínková, PhDr. Alena Potůčková, Mgr. Michal Soukup. Mgr. Jiří Jůza; *člen za kontrolní a rozhodčí komisi*: ing. Miroslav Tajč. Komora individuálních členů vzhledem ke svému malému počtu členů dosud svého zástupce do předsednictva nenavrhl.

Předsednictvo se sešlo na čtyřech schůzkách, na nichž projednalo zejména tyto úkoly:

- 14.1.2003 – podání žádosti o granty MK ČR na rok 2003 ve dvou projektech:
a) metodika ochrany a ošetřování sbírkových předmětů na papíře a z papíru v muzeích a galeriích, b) anglická verze webových stránek RG ČR
- 29.4.2003 – přípravu grémia RG; dopis pracovníků MG s návrhem sloučení s AMG; prezentaci firmy Adjust art; potvrzení grantů MK ČR na rok 2003; výroční zprávu za rok 2002;
- 14.10.2003 – přípravu senátu RG ČR a semináře Problematika falz; granty MK ČR na rok 2004; poslední znění návrhu novely zákona 122/2000 Sb.
- 11.12.2003 – podání žádosti o granty na rok 2004; vyúčtování grantu za seminář v Litomyšli; přípravu a návrh programu 3. grémia RG ČR; mezigalerijní výměnu tiskovin; reflexe semináře o falzech, možnosti správy webových stránek RG.

Závěry schůzek předsednictva byly prostřednictvím předsedů obou komor prezentovány na pravidelných jednáních těchto komor.

KOMORA ŘEDITELŮ

V roce 2003 se scházela ve složení: Mgr. Tomáš Fassati, *Muzeum umění, Benešov*; PhDr. Kateřina Tlachová, *Moravská galerie, Brno*; PhDr. Jiří Vaněk, od prosince vystřídán PhDr. Pavlem Cipriánem, *Muzeum města Brna*; Mgr. Hana Nováková, *Galerie výtvarného umění, Havlíčkův Brod*; PhDr. Hynek Rulíšek, *Alšova jihočeská galerie, Hluboká nad Vltavou*; Mgr. Josef Fantura, *Galerie výtvarného umění, Hodonín*; PhDr. Tomáš Rybička, *Galerie moderního umění, Hradec Králové*; PhDr. Jiří Vykoukal, *Galerie výtvarného umění, Cheb*; PhDr. Jiří Hyliš, od září vystřídán Mgr. MgA Kateřinou Pažoutovou, *Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava*; Mgr. Miroslav Lepší, *Galerie umění, Karlovy Vary*; Mgr. Marcel Fišer,

Galerie Klatovy – Klenová; PhDr. Aleš Rezler, *Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory*; PhDr. Věra Laštovková, *Oblastní galerie, Liberec* (předsedkyně komory); PhDr. Jan Štíbr, *Severočeská galerie výtvarného umění, Litoměřice*; PhDr. Alice Štefančíková, *Galerie Benedikta Rejta, Louny*; Mgr. Jan Kapusta, *Galerie výtvarného umění, Náchod*; PhDr. Josef Chalupa, *Horácká galerie, Nové Město na Moravě*; Doc.PhDr. Pavel Zatloukal, *Muzeum umění, Olomouc*; Mgr. Petr Beránek, *Galerie výtvarného umění, Ostrava*; PhDr. Hana Řeháková, *Východočeská galerie, Pardubice*; PhDr. Jana Potužáková, *Západočeská galerie, Plzeň*; Prof. Milan Knížák, Dr.A., *Národní galerie, Praha*; PhDr. Ivan Neumann, *České muzeum výtvarných umění, Praha*; Ak.mal. Václav Zoubek, *Rabasova galerie, Rakovník*; PhDr. Miroslava Hlaváčková, *Galerie moderního umění, Roudnice nad Labem*; PhDr. Ivo Frolec, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*; PhDr. Ludvík Ševeček, *Krajská galerie výtvarného umění, Zlín*.

Komora ředitelů (KŘ) se do pololetí roku 2003 scházela pravidelně každou první středu v měsíci, pak v intervalu dvou měsíců. Během svých schůzek se ředitelé věnovali zejména: přípravě obou grantových projektu RG na rok 2003, přípravě 2. grémia RG ČR v Brně, novele zákona 122/2000Sb., vydání propagační tiskoviny RG (nakonec nebylo uskutečněno), o problematice slučování galerií a konkurzech na ředitele galerií, o semináři na téma falza, plánování exkurze v roce 2004 do Musea Ostdeutsche galerie v Regensburgu a do Schönbrunnu ve Vídni. Schválili přistoupení RG ČR k českému komitétu Modrého štítu, což umožnilo podíl RG ČR na krizovém plánování (viz příloha č. 2 – Zpráva o činnosti Komory ředitelů RG ČR).

Členové KŘ se v průběhu celého roku (i mimo pravidelná zasedání KŘ) vyjadřovali k novelám a návrhům nových zákonů, které díky členství v Unii zaměstnavatelských svazů RG pravidelně dostává k připomínkovému řízení.

KOMORA ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ

KOP se v roce 2003 scházela ve složení: Mgr. Ivo Binder, *Moravská galerie, Brno*; PhDr. Marcela Macharáčková, *Muzeum města Brna*; Dana Machovcová v listopadu vystřídáná Mgr. Danielou Havlíčkovou, *Galerie výtvarného umění, Havlíčkův Brod*; Mgr. Vlastimil Tetiva, *Alšova jihočeská galerie, Hluboká nad Vltavou*; PhDr. Ilona Tunklová, *Galerie výtvarného umění, Hodonín*; Mgr. Petra Finflrová, *Galerie moderního umění, Hradec Králové*; Anna Sochorová v listopadu vystřídáná Jiřím Gordonem, *Galerie výtvarného umění, Cheb*; Alena Uxová v listopadu vystřídáná PhDr. Jiřím Hylišem, *Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava*; Mgr. Božena Vachudová, *Galerie umění, Karlovy Vary*; Helena Hrdličková, *Galerie Klatovy – Klenová*; zástupce nejmenován, *Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory*; Mgr. Martina Vokatá, vystřídáná Annou Strnadovou M.A., *Oblastní galerie, Liberec*; PhDr. Jiřina Kumstátová, *Severočeská galerie výtvarného umění, Litoměřice*; ing. Jaroslava Kubíková, *Galerie Benedikta Rejta, Louny*; Lenka Simonová-Grimová, *Galerie výtvarného umění, Náchod*; PhDr. Jaroslava Pelikánová, *Horácká galerie, Nové Město na Moravě*; Mgr. Michal Soukup, *Muzeum umění, Olomouc*; Mgr. Jiří Jůza, *Galerie výtvarného umění, Ostrava*; Mgr. Vít Bouček, *Východočeská galerie, Pardubice*; PaedDr. Ludislava Tomková, *Západočeská galerie, Plzeň*; PhDr. Dagmar Jelínková, *Národní galerie, Praha* (předsedkyně komory); PhDr. Alena Potužáková, *České muzeum výtvarných umění, Praha*; Mgr. Dalibor Blažek, *Rabasova galerie, Rakovník*; zástupce nejmenován, *Galerie moderního umění, Roudnice nad Labem*; Marie Martykánová, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*; Mgr. Ladislava Horňáková, *Krajská galerie výtvarného umění, Zlín*.

• 11.3. 2003 se KOP věnovala otázkám přípravy a harmonogramu prací na obou grantových projektech RG ČR; otázkám výrobce či distributora nekyselých papírů vhodných na prokládání sbírkových předmětů v depozitářích a jejich společného nákupu; informacím o nápravě a zmírnění povodňových následků v kulturních.

- 12.6. 2003 byla pravidelná burze výstav na následující rok a konkretizovala se náplň semináře o papírových sbírkách a spolupráci s Institutem restaurování a konzervačních technik v Litomyšli na jeho uspořádání
- 23.9. 2003 KOP projednala možnosti na podání grantových projektů pro rok 2004 a závěrečnou přípravu semináře v Litomyšli, který se uskutečnil 21. – 23. 10. 2003.
- Poslední schůzka 11.12.2003 se plně věnovala přípravě nových grantových projektů pro rok 2004, vyhodnocením semináře o falzech uměleckých děl, který se konal v listopadu v rámci jednání senátu RG ČR a poukázal na neradostnou situaci v oblasti znaleckých posudků na umělecká díla i problém se záměrných falšováním děl českého moderního umění. (podrobněji viz příloha č. 3 - Zpráva o činnosti KOP za rok 2003)

HOSPODAŘENÍ RG ČR

Podrobný přehled příjmů a výdajů za období leden – prosinec 2003

PŘÍJMY

Členské příspěvky RG pro rok 2003 (hrazeny v roce 2003)	100 000,-- Kč
Dotace ministerstva kultury	200 000,-- Kč
Příjmy z prodeje publikace "Průvodce po státních galeriích ČR"	2 700,-- Kč
Příjem – účastnický poplatek (jednání senátu RG ČR 26.11.2003)	1 100,-- Kč
Úrok z bankovního účtu za rok 2003	2 715,87 Kč
Průběžná položka	2 700,-- Kč

PŘÍJMY CELKEM

309 215,87 Kč

VÝDAJE

Režijní výdaje celkem		14 168,80 Kč
v tom:		
<i>Přeúčtování nákladů GVU Havlíčkův Brod</i>	3 356,40 Kč	
<i>Přeúčtování nákladů – GVU Cheb</i>	324,80 Kč	
<i>Cestovné</i>	3 292,60 Kč	
<i>Inzerce</i>	4 270,-- Kč	
<i>Občerstvení při jednání RG (komora ředitelů)</i>	2 925,-- Kč	
Výstava Regiontour 2003		183 391,-- Kč
v tom:		
<i>- pronájem plochy</i>	72 000,-- Kč	
<i>Ostatní služby a výdaje spojené s realizací expozice:</i>	111 391,-- Kč	
<i>příprava výroby, nátěry, aranžerské práce,</i>		
<i>drobná oprava panelů, přívod a revize elektroinstalace,</i>		
<i>grafické a architektonické práce, instalace výstavy</i>		
Seminář Litomyšl - Metodika ochrany a ošetřování sbírkových předmětů ...		119 950,70 Kč
v tom:		
<i>- pronájem KC a techniky</i>	10 000,-- Kč	
<i>- náklady spojené s organizací (honoráře, režijní náklady) - přefa</i>	64 453,-- Kč	
<i>- překlady textů a tlumočení přednášky Michaela Kotterera</i>	10 000,-- Kč	
<i>- přednáška a text do sborníku ("Chování papíru po ozáření")</i>	5 000,-- Kč	
<i>- grafická úprava příručky "Rukověť péče o papírové"</i>	25 000,-- Kč	
<i>- režijní materiál (kancelářské potřeby)</i>	5 497,70 Kč	
Vytvoření www stránek		79 958,-- Kč
v tom:		
<i>- anglická verze oficiálních stránek RG ČR v síti internet – 1 úhrada</i>	36 750,-- Kč	
<i>- anglická mutace dle smlouvy ze dne 13.6.2003 – doplatek</i>	43 208,-- Kč	
Překlad českých odborných termínů do NJ a AJ (2x 1350 výrazů)		5 400,-- Kč

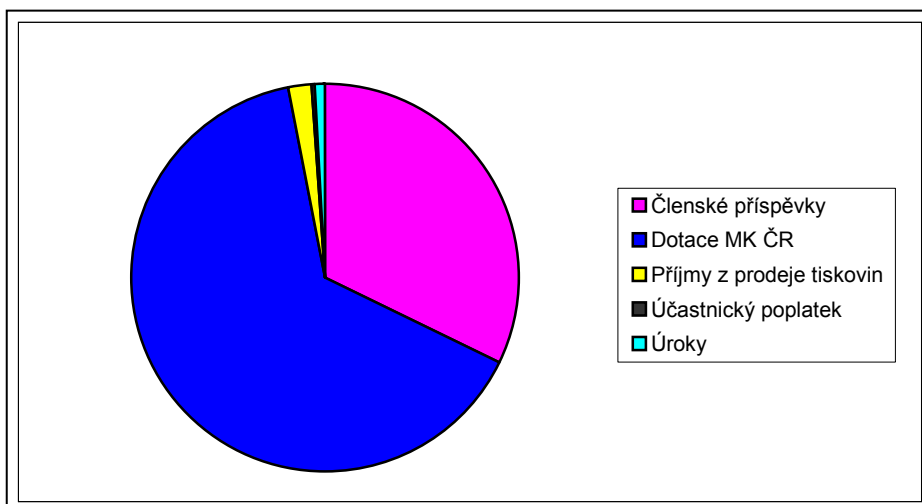
II. Grémium Rady galerií		18 491,80 Kč
<i>v tom: - cateringové služby</i>	<i>18 291,80 Kč</i>	
<i>- režijní náklady</i>	<i>200,-- Kč</i>	
Výroba kartiček + pouzdra pro členy RG		21 738,-- Kč
Vedení účetnictví		14 040,-- Kč
Creditanstalt Praha – poplatky za běžný účet		2 125,-- Kč
Průběžná položka		2 700,-- Kč
V Ý D A J E C E L K E M		461 963,30 Kč

Rekapitulace příjmů a výdajů k 31.12.2003

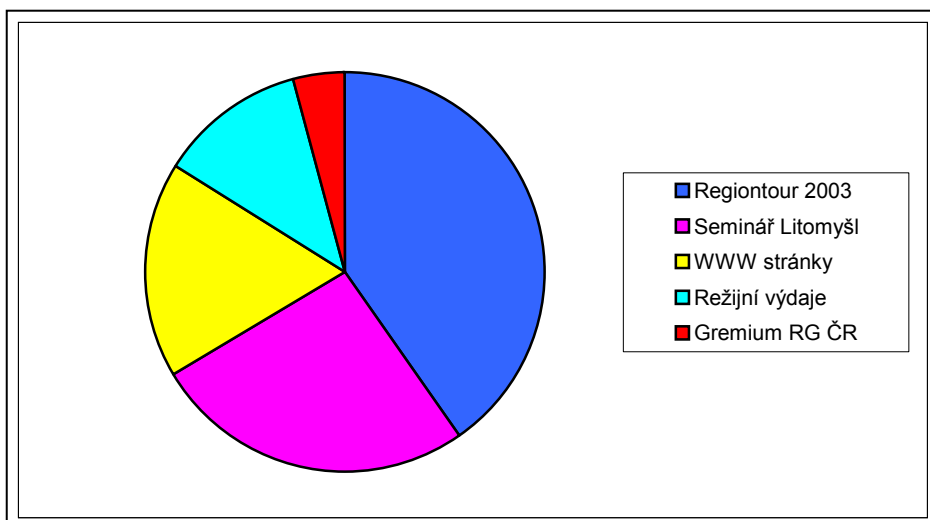
Počáteční zůstatek účtu k 1.1.2003		292 744,46 Kč
Celkové příjmy	+	309 215,87 Kč
Celkové výdaje	-	461 963,30 Kč
Zůstatek účtu k 31.12.2003		139 997,03 Kč

VYÚČTOVÁNÍ DOTACE MK ČR

**Příjmy
za rok
2003**

**Výdaje
za rok
2003**

Příloha č. 1

Shrnutí úvodních vstupů 2. Grémia RG ČR

Jaromír Zemina

Hlavním úkolem MUZEA UMĚNÍ (galerie) je zachovat do budoucnosti doklady hmotné kultury ve vymezeném oboru působnosti. Proto musí:

- provádět soustavný průzkum teritoria své působnosti podle svého programu
- získávat sbírkové předměty a odborně je zpracovávat,
- pečovat o sbírky, tj. evidovat je, správně ukládat, dbát o jejich dobrý stav, prezentovat je veřejnosti (výstavy, publikační činnost - katalogy, další tiskoviny).

Prvotní tedy má být zpracování a tvorba vlastních sbírek, pak stále expozice z těchto sbírek a dobře odborně zpracované sbírkové katalogy, a pak teprve další výstavní činnost, výběr autorů pro výstavy by měl být dán kvalitou a programovým zaměřením muzea.

Důležité je i pravidelné publikování sbírek. Stav okolo vydávání sbírkových katalogů u nás však není dobrý.

S péčí o sbírky souvisí také dobré restaurátorské a konzervátorské zázemí. Proto je nezbytné, aby měly galerie – muzea umění – dostatečně kvalifikované pracovníky, kteří budou schopni se systematicky starat o sbírky, což je činnost, která z pohledu veřejnosti je nejméně viditelná, a proto podceňovaná. Nezbytná je odborná kontinuita práce v galeriích, protože teprve dlouhodobým stykem se sbírkovými předměty vyrůstají fundovaní znalci v oboru. A předávání zkušeností starších kurátorů mladším je podmínkou kvalitní dlouhodobé systematické muzejní práce.

VÝSTAVNÍ SÍNĚ (kunsthalle) se zaměřují na osvětovou a propagační práci, jsou místem pro střetávání se novými názory, koncepcí a vytváření kulturního povědomí daného místa. Nemá takové nároky na odbornost pracovníků, kteří musí mít hlavně dostatečný rozhled, co se právě děje, co veřejnost zajímá a organizační zkušenosti. Tím, že nepečují o vlastní sbírky, mají daleko nižší náklady na provoz. Mnohdy naopak omezením nákladů a odbornosti v těchto síních dochází k nedostatečné odborné péči o dočasně svěřené vystavované práce, protože výstavu nestačí jen přivést a nainstalovat. Často je však činnost kunsthalle zaměřována s posláním galerie jakožto muzea umění.

Jan Sekera

Podobné problémy působí sám výraz galerie. Z jeho geneze plyne specifikum užívání pojmu galerie u nás. Problém je, že v současnosti bývají komerční (prodejní) instituce i výstavní síně, které také nesou označení galerie, zaměřovány s muzeem výtvarného umění. Důležité je obnovit veřejné povědomí diferenciací pojmu a úkolů jednotlivých typů institucí.

Kořeny leží již v antice, ale v renesanci byla prvně úmyslně postavena chodba (= galerie) pro veřejné vystavení umění, umění bylo poprvé chápáno jako soubor děl z minulých dob, který má estetický i kulturní význam pro současného člověka, a do výtvarných sbírek se často investují větší peníze než do vojska. Nový

impuls v pojetí galerie byl v 18. století – souvisí s vykopávkami v Pompejích – Winckelmann, poprvé začal budovat regulérní vědu o výtvarném umění. Umění je chápáno ve svém celku jako živý, proměnný organismus. Byl to i impuls ke vzniku významných evropských galerií. Konec 18. století je obdobím vzniku muzeí jako je v Louvre v Paříži, u nás Obrazárny vlasteneckých přátel umění, – veřejná muzea jsou poprvé chápána jako zařízení k výchově národa uměním. V 19. století došlo k demokratizaci umění, minulost lidstva, jeho hmotná paměť je třeba zpřístupnit současnému člověku. Umění není pouhá dekorace, ale čímsi posvátným – proto mnohé tehdy stavěné muzejní budovy připomínají chrámy. Vídeňská škola umění – teoretický základ oboru – překročí renesančně osvíceneckou představu ideálního umění, muzeu uloží úkol ukázat vývoj umění a jeho dobové souvislosti.

Nezbytně nutné je obnovení a zprovoznění městských a spolkových galerií a výstavních sálů, které ukazují teprve vznikající současné umění (zvláště důležitý úkol pro regiony). Vytvářejí umělecké „podhoubí“ daného místa, z něhož potom čerpá muzeum umění (galerie). Úkol galerie v regionu pregnantně formuloval dr. Jiří Kotalík (dlouholetý ředitel NG). „Galerie (= muzeum umění) má do regionu přinášet podstatné a důležité momenty národního i mezinárodního umění a tím nastavovat laťku a směřování tomu, co vzniká v regionu, a systematicky vyhledávat to, co z regionu ob stojí v národním kontextu a to pak začlenit do národní kultury.“ Ne vše, co v regionu vzniká, ob stojí v těchto měřítcích, zanesení depozitářů bezvýznamnými díly zvyšuje náklady na péči o sbírky. Z výše řečeného plyne obrovská zodpovědnost ředitele a kurátora sbírky, kteří musí mít náležitou odbornou fundovanost.

Příloha č. 2

Zpráva o činnosti Komory ředitelů RG ČR za rok 2003

DODÁ DR. LAŠTOVKOVÁ

Příloha č. 3

Zpráva o činnosti Komory odborných pracovníků RG ČR v roce 2003

Komora odborných pracovníků (dále KOP) se pravidelně scházela jednou za čtvrt roku, většinou druhý úterý v posledním měsíci čtvrtletí, a celkem se tedy sešla čtyřikrát.

Již prosincová schůzka roku 2002 byla věnována intenzivní organizační přípravě interaktivního programu pro prezentaci RG ČR na Regiontours 2003. Program „Barevné proměny“, který autorsky připravila Mgr. Yvona Ferencová z Moravské galerie v Brně, se premiérově uskutečnil ve dnech 9. – 12. 1. 2003. Barevné proměny se staly první zdařilou akcí roku 2003.

Interaktivní instalace o barvě byla pojata jako její oslava. Barva, jež je elementárním výrazovým prostředkem i významovou složkou výtvarných děl, byla v rámci instalace prezentována několika způsoby. V podobě čistých pigmentů sypaných v malých pyramidách a sestavených s ohledem na jejich postupnou proměnu v čase. Formou barevných polí z průhledných fólií na oknech i mobilních plexisklech, které návštěvníkům umožňovali prožít tajemství míchání barev a jejich proměn vlivem světla. Tak i v uměleckých dílech samotných, která byla prezentována sérií reprodukcí sbírkových předmětů z různých galerií, které jsou členy RG ČR, a ilustrovala proměnu barevnosti a nakládání s barvami v průřezu staletími. Podstatnou složkou instalace se stal vlastní aktivní přístup návštěvníků, kteří mohli podobu části instalace proměňovat svými zásahy a aktivně se tak stát jejími spoluvůrci (prosvětlené plochy s barevnými skly, proměnné odrazy ve vodní hladině). Záměrně byla oslabena didaktická rovina, aby intenzita samotného vjemu barevné hry byla plnohodnotnou výpovědí o tématu. „Barevné proměny“ byly úspěšně rezipovány v Oblastní galerii v Liberci, kde byl program trochu pozměněn a doplněn o nové prvky. Reprízy se mohou konat i v roce 2004.

Břežnová schůzka roku 2003 byla věnována otázkám přípravy a harmonogramu prací na obou grantových projektech RG ČR – semináře na téma „Metodika ochrany a ošetřování sbírkových předmětů na papíře a z papíru v muzeích a galeriích“ a podobě anglické verze webových stránek RG ČR. Dále KOP jednala o otázkách vhodného výrobce či distributora nekyselých papírů vhodných na prokládání sbírkových předmětů v depozitářích a jejich společného nákupu. Tato problematika se dosud uspokojivě nepodařila uzavřít, protože zahraniční dodavatelé nemají v nabídce nejtenčí papíry a ceny ostatních jsou velmi vysoké. České firmy, které by snad mohly papír na zakázku vyrobit, neposkytují garanci muzejní kvality nekyselých papírů. KOP v této problematice stále jedná, situaci zatím řeší každá galerie individuálně, dle svých finančních možností. Přítomní

obdrželi kontakty na dosud zjištěné dodavatele papíru a jejich cenové nabídky. Závěrem si zástupci v KOP vyslechli zprávu předsedkyně o semináři “Povodeň – srpen 2002” v Senátu ČR a Státním ústředním archivu v Praze zaměřeném na nápravu a zmírnění povodňových následků.

Červnová schůzka byla věnována pravidelné burze výstav na následující rok, konkretizaci naplně semináře o papírových sbírkách a spolupráci s Institutem restaurování a konzervačních technik v Litomyšli na uspořádání semináře. Účastníci si vyslechli zprávu o artefaktickém semináři pořádaném Metodickým centrem výchovně vzdělávacích aktivit, které vzniklo v Západočeské galerii v Plzni, a shodli se na potřebě připravit podobný seminář o “Nových metodách práce s veřejností” v roce 2004 v rámci grantových aktivit Rady.

Dále byli odborní pracovníci galerií seznámeni se zjednodušením podávání změn zápisu v Centrální Evidence Sbírek na MK ČR (viz zákon č. 122/ 2000 Sb.), které oznámil dr. J. Žalman na komoře ředitelů. Již lze rovnou přihlásit inventární číslo. V příloze k žádosti, v níž bude nový přírůstek popsán podle povinných údajů z § 9 odst. 1. písm. d) zákona je však třeba uvést také přírůstkové číslo.

Záříjová schůzka KOP byla věnována závěrečným organizačním záležitostem spojeným se seminářem o papírových sbírkách v Litomyšli. Dále KOP projednala možnosti na podání grantových projektů pro rok 2004 a podpořila seminář nazvaný “ Nové pohledy na práci s veřejností v galeriích” a výstavu RG ČR věnovanou kresbě do Masných krámů ZČG v Plzni, která bude součástí Středoevropského bienále kresby v Plzni v roce 2004, katalog k výstavě by zároveň měl obsahovat informaci o členských galeriích RG ČR. Na oba vybrané projekty sestavila KOP přípravné realizační týmy. Vedle různých doplňkových informací si přítomní vyslechli zprávu z kolokvia AMG v Brně – na téma muzeum jako právnická osoba.

Seminář “Metodika ochrany a ošetřování sbírkových předmětů na papíře a z papíru v muzeích a galeriích” se konal 21. – 23. 10. 2003 v kongresovém centru na zámku v Litomyšli. Program semináře se skládal z teoretického bloku, v němž přednášeli pracovníci Státního ústředního archivu, Národní knihovny ČR v Praze, Českého vysokého učení technického v Praze, IRKT v Litomyšli a host z Musea Ostdeutsche Galerie v Řezně, a praktických ukázek v dílnách Institutu restaurování a konzervačních technik v Litomyšli.

Zazněly tyto příspěvky, které byly publikovány ve Sborníku s názvem “Rukověť péče o papírové sbírkové předměty” vydaném RG ČR na přelomu roku 2003:

Hana Paulusová: Příčiny rozpadu papíru a metody jeho konzervace; Bronislava Bacílková: Biologické poškození archivních dokumentů a metody jejich dezinfekce; Roman Straka: Podmínky správného uložení sbírek; Michal Ďurovič: Vystavování dokumentů; Jiří Neuvirt: Chování papíru po ozáření; Miloslav Němeček: Otázky měření a klimatu v galeriích; Michael Kotterer: Standardní klimatické hodnoty pro muzea? (Výsledky projektu EUREKA 1383 PREVENT); Jiří Vnouček: Řešení krizových situací; Jan Alt, Blanka Altová: Úloha historického vědomí a výtvarné citlivosti v práci restaurátora.

Poslední schůzka KOP v prosinci se plně věnovala přípravě nových grantových projektů pro rok 2004. Vedoucí týmu Lenka Grimová seznámila přítomné s návrhem pracovní skupiny KOP, která připravila podklady pro grant na téma “**Nové metody výchovné práce s veřejností v galeriích**”. Vzhledem k připravovanému školicímu cyklu aktivních lektorů z galerií, které bude požádat NG od února 2004 do února 2005 pod názvem Škola a muzeum pod jednou střechou, byl seminář RG zaměřen hlavně na ty galerie, kde ještě lektorské pracoviště nemají. Program semináře by měl mít teoretickou část vedenou dr. Alexandrou Brabcovou, praktické exkurze v galeriích, které pracovaly v rámci programu Open society fund “Brána muzea otevřená”, a zvažuje se burza nápadů na Internetu. Východiskem pro grantový program bude dotazník o stavu současné lektorské práce v členských galeriích, jehož podobu komora schválila.

Mgr. Božena Vachudová přednesla zprávu o přípravě výstavy “**Česká kresba 2. poloviny 20. století ze sbírek galerií**” (pracovní podtitul). Výstava se bude konat jako doprovodná akce k Mezinárodnímu bienále kresby v Plzni v říjnu až listopadu 2004, v Masných krámech Západočeské galerie v Plzni, předpokládaný rozsah bude 150 – 200 sbírkových kreseb, vzorová adjustace v nekyselých paspartách. Katalog – obdobně jako Záznam nejrozmanitějších faktorů... – bude mít dvě části. První o výstavě a situaci v české kresbě 80.let 20.století, v druhé budou medailony se stručnou charakteristikou sbírky kresby v každé členské galerii Rady.

Komora se zabývala i vyhodnocením semináře o falzech uměleckých děl, který se konal v listopadu v rámci jednání senátu RG ČR a poukázal na neradostnou situaci v oblasti znaleckých posudků na umělecká díla i problém se záměrných falšováním děl českého moderního umění. KOP v diskusi iniciovala vznik komise, která by navrhla možné formy řešení situace zdola a možnosti zveřejnění restaurátorských posudků na Internetu. Dále doporučila navázání kontaktu s Umělecko-historickou společností při řešení těchto otázek.

Zpracovala D. Jelínková